

POSTANOWIENIE

Dnia 12 września 2025 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Paweł Wiliński

w sprawie **A. K.**

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu w dniu 12 września 2025 r.

kwestii wyłączenia sędziego **Antoniego Bojańczyka**

od udziału w sprawie III KK 550/24,

na podstawie art. 41 § 1 k.p.k. w zw. z art. 42 § 1 k.p.k. oraz art. 6 ust. 1 Europejskiej Konwencji Praw Człowieka i Podstawowych Wolności

p o s t a n o w i ł:

wyłączyć sędziego Antoniego Bojańczyka od udziału w sprawie Sądu Najwyższego o sygn. akt III KK 550/24.

UZASADNIENIE

Pismem z dnia 31 lipca 2025 r. (data wpływu) obrońca skazanego A. K. wniósł o wyłączenie sędziego Antoniego Bojańczyka od udziału w rozpoznawaniu niniejszej sprawy z uwagi na uzasadnione wątpliwości co do bezstronności sędziego w przedmiotowej sprawie. W uzasadnieniu powołano się na fakt powołania Antoniego Bojańczyka na stanowisko sędziego Sądu Najwyższego przez Prezydenta RP na skutek wniosku Krajowej Rady Sądownictwa działającej po 6.03.2018 r. oraz jego przeniesienia do Izby Karnej z Izby Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych. Wskazano przy tym na kluczowe orzeczenia Sądu Najwyższego w tym przedmiocie oraz orzecznictwo trybunałów międzynarodowych.

W przedmiotowej sprawie dokonano wznowienia postępowania kasacyjnego na skutek stwierdzenia bezwzględnej przyczyny odwoławczej z art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k. wobec rozpoznania kasacji przez SSN Ryszarda Witkowskiego. W tym wznowionym postępowaniu dokonano wyłączenia sędziów: dnia 17 stycznia 2025 r. – Małgorzaty Bednarek (KRI 664), dnia 5 lutego 2025 r. – Adama Rocha (KRI 786), dnia 5 marca 2024 r. – Pawła Kołodziejskiego (KRI 834), dnia 25 marca 2025 r. – Marka Motuka (KRI 905), dnia 7 maja 2025 r. – Marka Siwka (KR 904), dnia 10 lipca 2025 r. – Anny Dziergawki (KRI 1039). Do rozpoznania sprawy wyznaczono następnie sędziego SN Antoniego Bojańczyka.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Wniosek okazał się w pełni uzasadniony.

Sąd Najwyższy związany jest przywołaną w treści wniosku obrońcy uchwałą trzech połączonych Izb Sądu Najwyższego z dnia 23 stycznia 2020 r. (BSA I-4110-1/2020), w świetle której skład Sądu Najwyższego, w którym zasiada sędzia Antoni Bojańczyk, powołany na stanowisko sędziego Sądu Najwyższego przez Prezydenta RP na skutek wniosku Krajowej Rady Sądownictwa działającej po 6.03.2018 r., dotknięty jest wadą w postaci nienależytej obsady sądu w rozumieniu art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k. Podkreślono tam m.in, że „powołanie do Sądu Najwyższego jest zawsze pierwszym powołaniem na urząd w tym Sądzie, wymaga więc spełnienia szczególnych warunków i dochowania procedur, w których rzeczywiście można zweryfikować kompetencje kandydata, także z punktu widzenia jego cech istotnych dla zachowania niezawisłości i bezstronności. Brak takiej weryfikacji i brak transparentności procesu powołania, którą charakteryzowały się przeprowadzone konkursy, tworzą stan niepewności i rodzaj podejrzenia o polityczne motywacje decyzji nominacyjnych. Wyklucza to spełnienie obiektywnych warunków postrzegania tak nominowanych osób jako bezstronnych i niezawisłych. Tym bardziej, że chodzi o powołania do sądu ostatniej instancji, mającego kompetencję do uchylania prawomocnych orzeczeń sądowych i dokonywania wiążącej wykładni prawa, którego orzeczenia nie podlegają już efektywnej kontroli, pozwalającej na weryfikację, czy spełnione zostały warunki bezstronności i niezawisłości sądu, w składzie którego biorą udział osoby powołane na urząd

sędziego Sądu Najwyższego w wadliwej procedurze. Z tego powodu dochowanie najwyższych standardów w procesie powoływania na urząd jest decydujące dla oceny czy osoba, która to postępowanie przeszła, daje gwarancje niezawisłości i bezstronności Sądu Najwyższego, gdy orzeka ona w danym składzie tego Sądu”.

W świetle powyższego stwierdzić zatem należy zasadność wniosku o wyłączenie, albowiem zachodzą podstawy do wyłączenia sędziego Antoniego Bojańczyka od udziału w sprawie prowadzonej w Sądzie Najwyższym pod sygnaturą III KK 550/24, skoro jak wskazano wyżej sąd orzekający, w którego składzie by uczestniczył, nie spełniałby w tej sytuacji kryteriów określonych w art. 45 ust. 1 Konstytucji, art. 6 ust. 1 Europejskiej Konwencji Praw Człowieka, zaś postępowanie prowadzone przez taki sąd byłoby obciążone wadą traktowaną na gruncie wykładni przyjętej w uchwale trzech połączonych Izb Sądu Najwyższego z dnia 23 stycznia 2020 r. jako bezwzględna przyczyna odwoławcza z art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k. Szczegółowe uzasadnienie wątpliwości co do bezstronności SSN Antoniego Bojańczyka przedstawiono m.in. w postanowieniu Sądu Najwyższego z 7 marca 2024 r., sygn. akt IV KK 571/23, które zachowuje aktualność na gruncie także niniejszej sprawy.

Mając powyższe na uwadze, orzeczono jak na wstępie. Na marginesie nasuwa się uwaga, że podjęta w następstwie niniejszego orzeczenia procedura przydziału sprawy do referatu innego sędziego powinna pomijać sędziów, których status jest tożsamy ze statusem sędziego Antoniego Bojańczyka, zwłaszcza wobec długotrwałości niniejszego postępowania kasacyjnego.

[J.J.]

[a.ł.]